

A HÁROM KENYERES-PAJTÁS.

— Elbeszélés. —

Irtta **GAÁL MÓZES.**

(Folytatás.)

Tizennegyedik fejezet.

Menyus, a vándor komédiás.

MENYUSNAK eddig is tarka-barka volt az élete. Olyan volt, mint a nád-rág, melyet csupa különféle színű foltból varrogatnak össze.

Ő aztán viselte rendületlenül és megvált az a jó szokása, hogy soha senkinek sem panaszkodott, legkevésbé pedig az odahaza valóknak.

Az ő levelei tele voltak nagyra-látó reményekkel éppen úgy, mint a szive. Pénzt sem kért soha. Nem feledkezett meg arról, hogy ő hazuról ígérettel távozott. Azt ígérte, hogy addig nem látják, amíg valami nem vált belőle.

Hogy a komédiás életre adta magát, annak legfőképen az ő nyugtalan vére volt az oka. Ez a vér nem hagyott neki soha békét. Az is igaz, hogy a színháznak festett világa erősen hatott reá. Elég nagy kamasz volt, mikor először ment el a színházba s valami könny-facsaró játékot látott. Egy királyfinak megmérgezték az apját, s a királyfi elhatározta, hogy ő azt nem hagyja annyiba. Nem is nyugszik addig, míg a föld színéről mindenkit el nem pusztít, akiknek része volt apja meggyilkolásában.

Menyus szentül hitte, hogy mind ez így történt meg, s még a haja szála is égnék állott, mikor az a királyfi el kezdett mesélni arról, hogy mekkora az ő bánatja.

Hanem akkor még nem gondolt Menyus arra, hogy eljön az idő, midőn előtte is megnyílik az a világ, hol az ember ma szegény csizmadia, holnap herceg, holnap után rezes orru kefekötő, egy hét múlva napkeleti király.

Most, hogy az ő új barátja, akit Sióhalmi hívtak, olyan bűbajos színekkel füstötte a színész életet: ellenállhatatlan vágy szállotta meg.

— Mert ne hidd, Menyuskám, hogy az igazi művészek rengeteg sok iskolai tudomány kell . . . Szó sincs róla! Mi művészek csak úgy készen pattanunk ki az alkotó műhelyéből . . .

(Ezt a szép mondást Menyus nem értette meg első hallásra, bár tiszta igaz, hogy a szikra a kovács műhelyben kikapattan az izzó vasból.)

Hanem, amikor a művész-cimbora mesélt egy szabólegényről, kiből világhírű művész lett, s egy kovács-legényről, aki az üllő mellől elugrott s nyomban a színpadon aratott babérok: akkor mégis elhitte, hogy neki, a sokféle mesterségű embernek, valóságos jussa van ahhoz, hogy belőle még külön művész legyen.

Volt neki szép szóke bajusza. Tulajdonképen csak szóke volt, de nem nagyon szép. Ezt az ő bajuszát tövestül irtatta ki az orra alól, mert a művészetnek első föltétele, hogy az embernek ne legyen bajusza.

Sióhalmi el volt ragadtatva, mikor Menyusnak a bajusztalan ábrázatát megpillantotta:

— Barátom, szavalá lelkesedve, téged a jó Isten is művészek teremtett! Nézd meg az arcodat! . . . Ebből mindent lehet csinálni. Kackiás bajuszka rabló-vezért, pofa-szakál német herceget, ősz kör-szakál táltost, vörös haj és rezgő szakál falusi kocsmárost formál belőled.

Ez a sok dicséret olyan volt Menyusnak, mint az erős bor. Megrészegetett tőle. Egy csomó tőpörtyücs pogácsát és vörös bort rendelt a kocsmában, s igen vidáman töltötték az estét.

Sióhalmi nem fogyott ki a jó tanácsból és az ivásból, sőt az előbbiből valamivel hamarabb, mint az utóbbiból.

Végre is hajnal felé Menyusnak félig ölbe fogva kellett művész barátját a Gaziéék elhagyott szállására vinnie, melyet a kenyeres pajtások egy hétig még reá testáltak.

A Sióhalmi színész-társasága nehezen verődött össze, de valahára mégis összekerült. Nem voltak többen hat tagnál, s nem gondolhattak tehát arra, hogy holmi nagy városokban üssék fel a tanyájukat.

A nagy városok lakói nagyon sokat kívánnak s nem is tudják kellőképen méltányolni a magyar művészetet. Bezzeg ott van a falu, s a falunak egyszerű népe. A falusi ember nem kíván fényes színházat, megelégszik a jó tágas színnel, vagy a község-házával, a nagy kocsmá ivó-szobájával. Nem is köll selyem ruha, bársony szék, csak játék kell, amely az öreg asszonyokat megrikassa.

Menyusék felültek egy nagy szekérre mind ahányan voltak, s elmentek a nagy városból egy módos községbe.

A bíró furesa szemmel nézett rájuk, mikor elébe járultak, s tudtára adták, hogy ők magyar szín-művészek, s nehány este a kocsmá nagy ivó-szobájában szivreható magyar darabokat fognak játszani a nagy szigetvári Zrinyi Miklósról, Sobri Jóskáról, s más efféle híres emberekről. Végre megengedte, hogy játszhatnak; de sok pénzt ne kérjenek, mondá a bíró, mert az idén kevés gabona termett, s a nagy szárazság miatt a kukorica is gyöngén eresztett.

Menyus neki gyürkőzött s rótt össze szinpadot holmi régi deszkából, vászonból, lécből. Pingált tornyot, házat, várat, ágyut;

csinált sisakot kemény papirosból, irt szinlapot, nyakába vette a falut, kért kölcsön hosszú száru csizmát s fából vagy kemény papirosból sarkantyut remekelt rája —

szóval: Menyus kora reggeltől késő estig talpon volt.

Addig a művész-társak a kocsmában ittak és kártyáztak.

Sióhalmi, az igazgató, többször megveregette barátjának a vállát s mondogatta:

— Megbecsülhetetlen munka-erő vagy, Menyuskám!

Az első előadás nagyszerűen sikerült. Az egész község megtelt a falu népével. Soha ők efféle komédiát nem láttak. Aztán egy csomó falusi gyermek is játszott a színészekkel. Ezek részint magyarok voltak, részint törökök. Fa-karddal verekedtek a vár udvarán; a kardjuk eltört s akkor birkózni kezdettek.

Az apjuk vagy az anyjuk oda kiáltott:

— Ne hagyj magad, Palkó!

— Vigyázz Imre! . . . Teremtsd a földhöz azt a törököt! . . .

Mind ez nagyon mulatságos volt. Hát még a hős Zrinyi Miklós! Milyen szép beszédet mondott, mielőtt kirohant a várból!

Menyus is játszott. O volt a zászló-vívó magyar hős. Még beszélt is:

— Rajta!

Ezt mondta, de milyen bátran mondotta!

Az első előadásnak kerek tizenhárom forint volt a jövedelme. Azért volt csak ennyi, mert aki egy pár csizmát adott kölcsön, azt másod-magával ingyen kellett a színházba beengedni.

Előadás után a bíró egy fél bárányt küldött a magyar művészeknek, hogy ez után a nagyon fáradságos játék után lakjanak jól.

A kocsmárosné csinált bárány-tokányt, s Menyus jól lakott. Természetesen a többiek is jóllaktak, de minket leginkább az érdekel, hogy Menyus jól lakott-e, mert ő volt az egyetlen az egész színész-társaságban, aki megérdemelte, mert ő dolgozott legtöbbit.

— Ugy-e arany-élet ez a miénk? kérkedett előtte Sióhalmi, az igazgató.

Menyus tovább rágta a bárány-csontról a húst, s így szólott:

— Ühüm!

Ezt mondta Menyus és talán hitte is még akkor. Uj volt neki a foglalkozás,

ujak voltak az emberek, bár az sehogysem fért a fejébe, hogy miért kapnak össze minden semmisségen.

Többek között az első estének a jövedelméből mindenik kapott nyolcvan krajcárt. A pénzt Sióhalmi osztotta szét. Egy vékony-pénzü énekes színész követelte, hogy neki egy forintot adjanak, mert ő a darabban énekelt is.

— Csak kornyikáltál, találta mondani a másik színész. Ebből támadt a veszekedés. Sióhalminak összetett kézzel kellett a veszekedőket kérnie, hogy a művészet szent nevében béküljenek ki, s aztán a békesség kedvéért tíz krajcárral többet adott a harcos énekesnek.

Menyus csak megesóválta a fejét.

Akaratlanul is eszébe jutott, hogy mikor ők, hárman, a »Kenyeres-pajtások«, egy darab száraz kenyeren osztottak, azért veszekedtek, hogy a másíknak jusson nagyobb daraboska, miut nekik.

A második előadást szerencsétlenségükre olyan napon tartották meg, mikor a falu legmódosabb gazdája disznót ölt, s az összes rokonait, atyjafiait meghívta. Három forint tizennyolc krajcár volt a bevétel, azt pedig a kocsmáros foglalta le, mert az egész társaság nála ebédelt, még pedig jó reménység fejében.

A disznótoros gazda kilenc óra után oda izent a magyar művészeknek, hogy jöjjenek el hozzá egy kis vacsorára.

Igen jó szívé ember volt, s megmutatta evvel a cselekedetével, hogy ő is pártolja a magyar művészetet, mert enni ad a művészeknek.

Természetesen mind elmentek, mert az ilyen szíves meghívást visszautasítani nem csak illetlenség, hanem nagy ostobaság is lett volna.

Menyus igen jó kedvű akart lenni, de most az egyszer nem sikerült. A gazda ember, aki őket a disznótorra meghívta, erősen talált az ő édes apjához hasonlítani. Mikor megpillantotta, mindjárt nagyot dobbant a szíve, mint ha vádolta volna őt:

— No ugyan sokra vitted, Menyus!

Bezzeg az ő művész-társai pompásan mulattak. Ettek-ittak, énekeltek, szónokoltak, táncoltak, majd fölvtették az egész házat.

Az ember ilyen. Ha jóllakik, akkor megfeledkezik a holnapról s a holnapnak minden nyomoruságáról.

A színészek egy hét mulva már másik községben ütötték fel a sátor-fájukat.

Ott is a régi élet kezdődött, egy hajszálnyira sem különbözött a másiktól. Menyus fűrt-faragott, mázolt, szín-lapokat irt, házalt, mert tudni-való dolog, hogy Sióhalmi mindenüvé őt küldötte, mert tudott a nép nyelvén beszélni és . . . nagyon becsületes arca volt.

Egyik faluban a bíró meg is kérdezte tőle:

— Aztán hallja-e uram, ezzel a jó becsületes ábrázattal hogy is tudott beállani komédiásnak?

— Engedelmet kérek, bíró uram, válaszoló Menyus, mi nem vagyunk komédiások, mi magyar szín-művészek vagyunk.

— Értem, értem . . . mondá jóízűen kacagva a bíró. Zokon ne essék a szavam, de hát szín-művész vagy komédiás egy kutya az . . . Maguk is csak kipingálják az ábrázatukat, szöszből bajuszt ragasztanak fel; maguk is csak mókáznak s egyik vásárról a másíkra járnak, mint azok a többi csepü-rágók, akik tüzet nyelnek és a szájukból kardot rántanak ki, kóczot esznek és malomköveket köpködnek . . . Ez bizony sehogy sem magyar embernek való élet!

(Folytatása következik.)

A KIS EZER-MESTER.

— A forgó bot. —

Helyezz valami botot vagy seprőt vízszintes irányban oly módon egy szék támlájára, hogy egyen-súlyban legyen. Azután melegíts meg egy levelező-lapot, vagy más keményebb papíros-darabot és dörzsöld kefével vagy posztóval. Ha ezt a lapot a bot vége előtt mozgatod, a bot utána mozog. Ily módon fölemelheted, forgathatod, a földre dobhatod és fölfelé emelheted a botot tetszésed szerint, anélkül, hogy megérintenéd.

HUSVÉTI LÁTOGATÁS.

(Képpel a czímlapon.)

*Adj Isten jó reggelt,
Kis hiveim, néktek!
Én vagyok, én bizony,
Akárhogy is néztek!
Én vagyok: Nyuszika.
Palika! . . . Gyuszika!
Fékom adta, rontom-bontom,
Talán csak nem félték?*

*Oh, hiszen ahol én
Tolom taligámat:
Nyomomban mindenütt
Csupa jó kedv támad!
Hogy ne? . . . hiszen máma
Husvéti-dal járja!
Innen is, hej, tudom, mindjárt
Elrepül a bánat!*

*Palika, Gyuszika.
No ugy-e, nem félték?
Hoztam ám, látjátok,
Sok szép tojást néktek:
Nagyot s kicsikét is,
Meg egy kis csibét is.
Oda adom mind a hányat,
Hogyha szépen kértek!*

*Ugy-e, már szerettek,
Örvendtek? — azt látom . . .
Maradjak? . . . várnak ám
Ott a szomszéd tájon . . .
Majd, ha erre érek,
Még egyszer betérek.
Most sietek . . . Pali, Gyuszi,
Az Isten megáldjon!*

Sziertes Artur.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

A csillagászok számítása szerint 17 millió üstökös fordul meg az égboltozaton. A legtöbb azonban igen parányi égi test, úgy, hogy szabad szemmel nem is látható.

A sziv-verés percenként 10-zel kevesebb, ha az ember fekszik, mint amikor egyenesen áll.

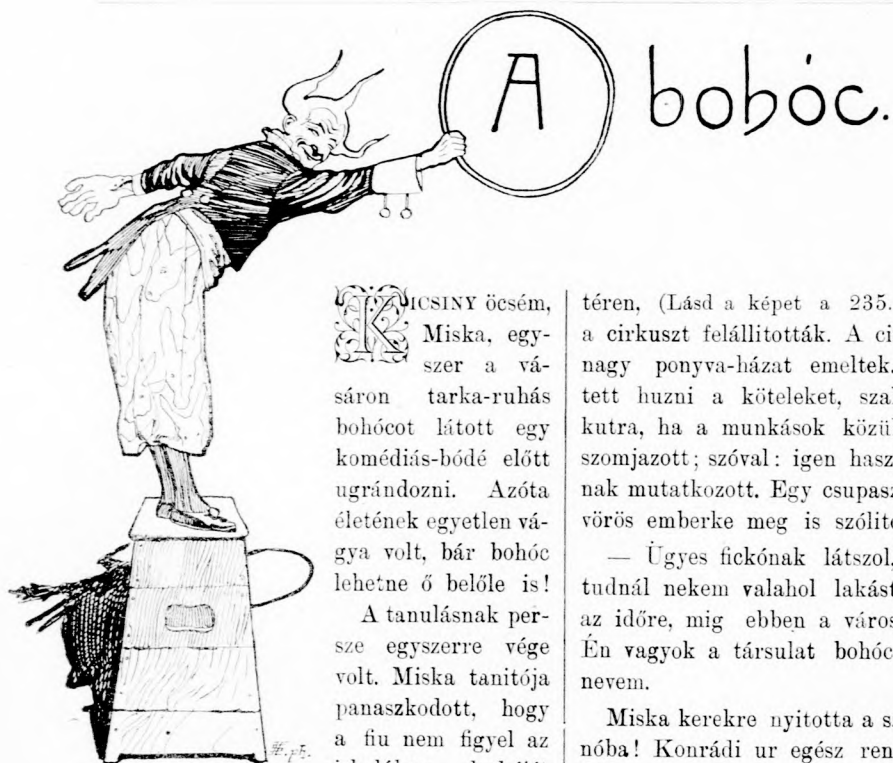
A virágok színei a különböző évszakokban rendszeresen állandóak szoktak lenni. Tavasszal a fehér, majd sárga, nyáron piros, ősszel a kék virág van többségben.

Az arany nyújthatóságára nézve érdekes példa az, hogy 450 gramm arany elegendő volna olyan hosszú drótnak a bearanyozására, mely az egyenlítő irányában az egész föld-gömböt körül futná.

A bőr-likacsok száma. Bizonyára ti is észre vettétek már, hogy az emberi bőrön apró likacsok vannak. Hirneves tudósok vizsgálataiból kitűnt, hogy egy négyzet-centiméternyi bőrön 160 likacs van. A felnőtt ember bőrén tehát közel harmadfél millió likacs van.

Elefántok hálóban. Arguthia szíami város mellett igen érdekes elefántfogó háló van. Egy nagy erdő szélén másfél kilométer hosszúságban két sorban erősen földbe vert fatörzsek állanak úgy, hogy befelé mindinkább keskenyednek a közöttük levő tér s végül annyira elszűkül, hogy az elefántok már nem fordulhatnak meg. Szelidített elefántokat használnak fel arra, hogy a vad elefántokat oda csalják, s midőn a tör végére jutnak, az ott álló örök egy ajtót nyitnak meg, amelyen a szelidített elefánt kilép, de az utána következőt rögtön megkötözik. A vadászat nagy veszéllyel jár, mert a dühös elefántok az embereket gyakran széttiporják.

Pompa-szerető patkányok. New-Yorkban a tulságosan elszaporodott patkányok sok kárt és bajt okoznak. A vendéglők-ből óra, ékszer és egyéb drágaság titokzatos módon eltűnt, a nélkül, hogy az elveszett tárgyak nyomára lehetett volna jutni. Nem régebben egy cuth-streeti cég főnökének pénztárcája, melyben néhány ezer dollár volt, veszett el. A gyanu a cég néhány alkalmazottjára esett, kik azonban teljesen ártatlanoknak bizonyultak. Midőn néhány nap múlva a villamos vezeték miatt az üzleti helységek pallóját föl kellett bontani, az eltűnt tárcát ott megtalálták ugyan, de az apró darabokra tépett bankjegyek egy csomó ujszülött patkánynak szolgáltak párnául.

KICSINY öcsém, Miska, egyszer a vásáron tarka-ruhás bohócot látott egy komédiás-bódé előtt ugrándozni. Azóta életének egyetlen vágya volt, bár bohóc lehetne ő belőle is!

A tanulásnak persze egyszerre vége volt. Miska tanítója panaszkodott, hogy a fiu nem figyel az iskolában, leckéjét

sohasem tudja, folyton csak bohóckodáson töri a fejét. Édes anyja régi szoknyáiból és mindenféle tarka rongyokból bő ruhát varrt magának Miska, habár azelőtt egy gombot sem tudott felvarrni a kabátjára. Délután összegyűjtötte a pajtásait az udvar végén az üres kocsi-szinben és ott cirkuszi előadást tartott. Miska volt az igazgató, az erőművész; ő volt a paripa is, de többnyire mégis csak bohóc volt. Ha fölvette bő ruháját, akkorákat ugrott, mint egy gummi-lapda. Nagyokat kiáltott és hegyes fehér sapkáját pörgette a földön. De az igazi multság csak akkor kezdődött, mikor a ruha-száritó kötelet lehozta a padlásról és kifeszítette a színben. Miska felmászott a kötélre és hosszú rudat tartva kezében, próbált végig menni a kötélen. Persze az volt a vége, hogy lebukott, megütötte a buksiját; de nem sirt, hanem nevetett, mint a bohóctól látta volt.

Igy tartott a multság, amíg egyszer egy igazi nagy cirkusz költözött a városba.

Miska persze feléje sem ment az iskolának. Reggeltől napestig ácsorgott a vásár-

téren, (Lásd a képet a 235. lapon.) ahol a cirkuszt felállították. A cirkusz emberei nagy ponyva-házat emeltek. Miska segített huzni a köteleket, szaladt vizért a kutra, ha a munkások közül valaki megszomjazott; szóval: igen haszna-vehető fiúnak mutatkozott. Egy csupas arcu, vékony vörös emberke meg is szólította:

— Ügyes fickónak látszol, öcsém. Nem tudnál nekem valahol lakást találni arra az időre, míg ebben a városban leszünk? Én vagyok a társulat bohóca. Konrádi a nevem.

Miska kerekre nyitotta a szemét. A má-nóba! Konrádi ur egész rendes embernek látszott. Senki sem hitte volna róla, hogy ő bohóc.

Miska szolgálat-készen felelt:

— Majd megkérem az édes anyámat. Talán nálunk is lakhatna Konrádi ur.

— Megfizetem öcsém, nem kérem ingyen. Minden este eljöhetsz a cirkuszba.

Miska futott haza az édes anyjához. Addig kérte, amíg édes anyja beleegyezett, hogy Konrádi ur arra az időre, míg a városban lesz, lakhasson náluk a kis szobában.

Estefelé Konrádi ur már be is költözött. Az egész cókómókja elfért egy kis kézi-táskában. Miska folyton ott ügyelgett körülötte és roppant csudálkozott, hogy Konrádi ur egyet sem ugrik, sőt még nem is bukfecezt. »Nem is igazi bohóc Konrádi ur, — gondolta magában Miska, csak amolyan segéd-bohóc.«

Estére aztán az új lakó elvitte Miskát a cirkuszba. De nem oda ám, ahová a közönség szokott járni, hanem hátra, ahol a művészek tanyáznak. A sátornak egy keskeny nyílásán léptek be. Miska kerekre

REGGELTŐL NAPESTIG ÁCSORGOTT
A VÁSÁRTÉREN.

(Lásd a 234. lapon.)

nyitott szemmel bámulta ezt a különös világot, amely itt feltárult előtte.

Konrádi ur először is a tükör elé állott és behintette liszttel az arcát, fejét. Majd festéket vett elő és mindenféle pontokat rajzolt az arczára. Rá sem lehetett ismerni, olyan bolondos figura lett egyszerre a kis vörös emberkéből. Hát még mikor a ruháját fölvette! Elöl-hátul számár-fő volt a ruhájára föstve és Miska alig tudta megállni a nevetést.

Eközben a többi művészek is felöltöztek. Aranyos ruhájú kötél-táncosok jártak fel és aká és ősz bajuszu, vörös kabátos uri ember, az igazgató mérgesen kiabált a művészekre.

Egyszerre egy bájos hölgy lebbent elő egy függöny mögül. Kis ostor volt a kezében. A bohóc figyelmeztette Miskát.:

— Ez az a híres Tintori kisasszony, aki a legvadabb lovat és megfékezi.

Csöngettek és Konrádi ur kiáltozva rohant ki a közönség elé, utközben buk-fencezve.

Utána rögtön egy szilaj fekete paripát hajtottak ostorral, nyomában Tintori kisasszony.

A zenekar megszólalt és a függönyön keresztül behallatszott a közönség tapsa.

Egyszerre rémült kiáltás hasította keresztül a levegőt. Mindenki a függöny felé tódult. A zenekar egyszerre elhallgatott és két szolga karján hozta be Konrádi bohócot a porondról, ahol a vad ló elta-posta. A bohócnak vérzett a feje és a szeme le volt zárva.

— Meghalt! . . . kiáltották.

Miska halálos rémülettel futott haza. Soha többé nem jutott eszébe, hogy bohóc legyen.

Krudy Gyula.

— Húsvéti mese. —

Nyújtózkodva, ásítózva,
Kecmeregve, nagyot nyögve,
Kibújt végre barlangjából
Mackó bácsi nagy-dörmögve.
Nézzük: van-e az erdőben
Ibolyácska, barka-hajtás:
Készül-e az ünnepségre
Tapsifüles Nyuszi pajtás? —

Kicammog a mély erdőből
Frissen szántott barázdába,
S a tornácban lepcséskedve,
Belebotlik — a gazdába.
Nem csoda! — mert olyan sürgést
Mackó bácsi sohse látott.
A sok dolgos Nyuszi-kára
Lusta Mackó száját tátott.

Fejesővélva bámult a sok
Tapsifüles emberkékre,
Hogy festik a fehér tojást
Pirosra meg zöldre-kékre.
Föstögetik, pötttyögtetik,
Összehordják, gurigázzák,
Finom pici esetekkel
Aranyosra kicifrázzák.

Nyuszi mama pápaszemmel,
Hófehér kis köténykével,
Keféli a ködmönkéket
A tövises sün-kefével.
Pepecsel a Nyuszi-papa,
Tapsifüles-gyerek, szolgál. —
Nyuszi-apó s nagymamának,
Ezerféle ma a dolga.

Körül veszik vig beszéddel
Kusza farku kis mamácskát,
Szednek golya-virágocskát,
Gyöngyvirágot, ibolyácskát.
Cin-Cin, Hörsög, Fürge-Ürge,
Segitenek szedegetni,
Pötttyös Kata csöpp tojáskát
Segit szépen pötttyögtetni.

Golya néni napernyővel,
Golya bácsi nagy süveggel
Most érkezett a Nilusról,
Rózsavizes nagy üveggel.
»Szárnyaimon a szép minta!«
Pille röpköd szerte-széjjel:
Fenn virraszt a família
Föstögetve — három éjjel.

A kész tojást talicskával
A virágos rétre tolják,
Puttonba és kosárkába,
Tarisznyába csomagolják.

*Szivárvány-szín üvegtojás!
Cukor-tojást kap a lányka;
Ha kinyitod, benne béget
A husvéti kis bárányka.*

*Föltámadt az Ur! — az angyal
Már a piros zászlót hozza,
Harangvirág az ünnepet
Vigan be is harangozza.
Mackó bácsi nyitva tart már
Koldus-zsákot, koldus-táskát:
Éhes szegény öreg Mackó,
Adjatok egy friss tojásját!*

*Nyuszi-mama rózsavízben
A fris tojást főzögeti,
Óvatosan, vigyázattal
A szitára teregeti.
Hogy csak egy is meg ne törjön,
Jaj beh nagyon vigyáz rája!
Százezer a himes tojás,
S mindegyiknek van gazdája.*

*Nyuszi-mama a Mackóra
Kacsint dévaj nevetéssel:
Lusta! — nem gondolsz te mással,
Csak alvással meg evéssel!
Szorgalmas jó gyermek kap csak
Himes tojást nem sokára.
Nesze tojás! — s fakanállal,
Nagyot koppint az orrára!*

A BÜVÖS NYÁRS.

Irta Mendelényi Béla.

FÉDE köribém, gyermekek! Mert ilyet sem hallotok minden nap.

Hol, merre, biz' én hamarosan nem is tudom; elég az hozzá, hogy messze innét, valahol a Cigánylapon is tul, élt egy szegény erdő-kerülő. Rengeteg erdőben lakott, ahol négy nap járó föld merő rengeteg fákból állt ki. És ennek a rengeteg erdőnek a közös-közepén állott a kerülő kunyhója. A kunyhón egyetlen kéménye, azon pedig egy fél-lábu gólya,

aki mind-untalan azt kerepelte, hogy: »Kerep-kerek-gyere-beljebb!«

Ebből a kis kunyhóból járt ki azután a kerülő, és került erre, került arra; de addig meg sem állott, míg azt a rengeteg erdőt meg nem kerülte. Mert akár birta a lába, akár se: csak az volt az ő hivatala, hogy az erdőt kerülgesse.

No, hát ennyiben lett volna minden. Hanem egy nap, még pedig késő este, hogy hazajut a kerülő, látja ám, hogy de ugyan gazdálkodott valaki a kunyhóban. Szereteszéjjel szórva minden, és a liszt meg a zsír ugyan fogytán, a tűz-helyen pedig hamvadó parázs pislogott.

— Hej, itten vad járt, gondolja a kerülő. Csak azt nem érte föl észsel, hogy miképen juthatott be akár mi vad a kunyhóba, mikor annak ajtaját olyan szorgosan bezárta.

Hanem hiába volt minden tanakodás, bizony puliszka helyett piritott szalonnával kellett beérnie, mert egyéb ennivaló nem akadt a kunyhóban.

Más nap hajnalban újra utnak indul a kerülő, de bezárja ugyancsak a kunyhó ajtaját.

— Már ide aztán ember legyen, aki bejut! gondolta.

No, kerül-fordul, estére megtér. De lám: a kunyhóban megint nagy zavarodást talált. Még az ecet is hiányzott a polcon való üvegből. A tűzhelyen pedig még pislogott a parázs.

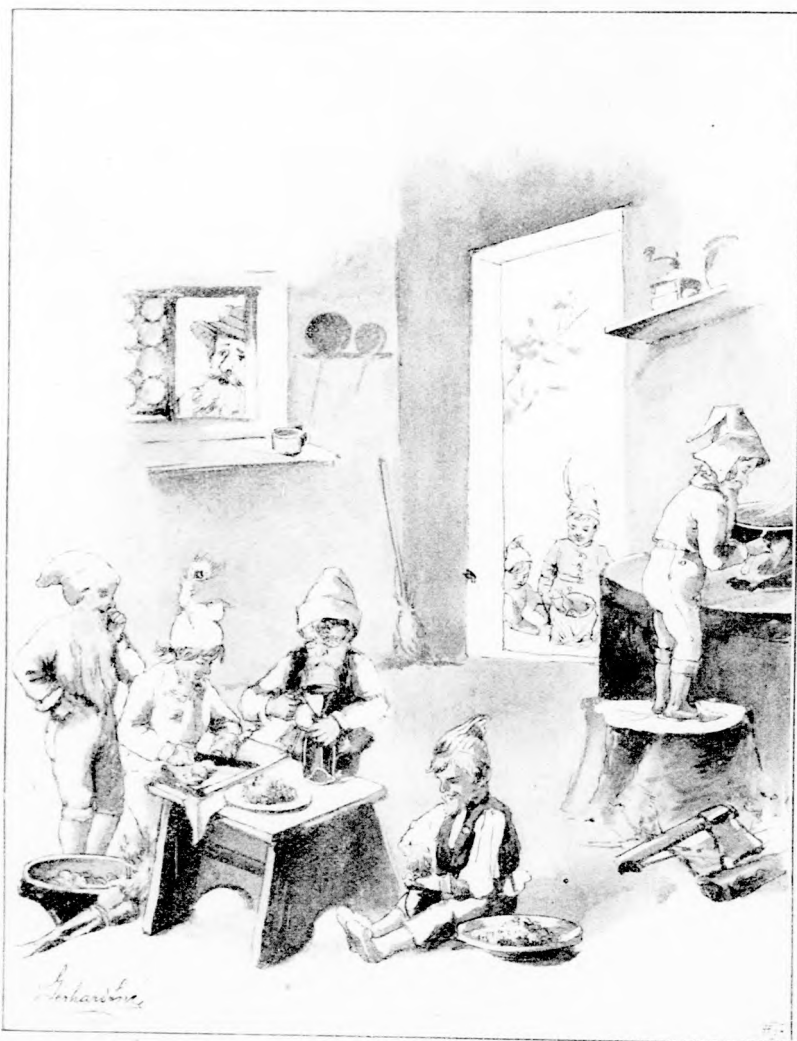
Vakarja a fejét a kerülő, hogy mi ez már ismét? Hogy ez már nap mint nap így lesz?

Harmad-nap azután egyet gondolt és becsukta a kunyhó-ajtót; de nem ment nagyon messze és úgy déltájt visszatért.

Halkal jött, nagy osáncodva közeledett a kunyhóhoz és leste: mi és hogyan.

És látja ám, hogy ugyan nagy a zsinat a kunyhó előtt is, meg benn is.

Vagy nyolcz tiz apró emberke sürgött-forgott ott. Egyik számócsát tisztogatott, a másik málna-levet facsart a süvegébe, a harmadik répát vagdalt, a negyedik vizet melegített a tűzhelynél, ki meg lapulevet teregetett a földre. Kettő a kunyhó

előtt ágast állított. Egy hosszú szakálu pedig az orrát pöngette és duruzsolva énekelte valamiféle nótát.

A kerülő majd megnémult a nagy csodálkozásban; szinte moccanni sem mert, nehogy észre vegyék az apró emberkék. Csak leste-várta, mi lesz hát itt?

Mikor pedig a hét kis ember az ágast felállította ott a konyha előtt, az egyik egy ici-pici kis nyársat vett elő és ráfekette az ágasra.

Azután elkezdtek mind a hányan a nyárs körül táncolni és vékony hangon énekelgették:

Pörögj, pörögj, nyársacska,
Süljön rajtad nyulacska.
Izibe süsd, tálald ki,
Hipp, hopp, ideki!

A kis nyárs meg nekiperdült, forgott-forgott és, uram fia, ott irult-pirult rajta egy pompás kis süldő! De nem tartott egy

fohászzkodásba, már meg is sült a nyul, csak le köllött venni a nyársról.

— No, ezek csak a szakácsok, gondolta a kerülő.

Mikor aztán vége lett a nyulnak, csak újra nótába kezdtek a kis emberek:

Pörögj, pörögj nyársacska,
Most a kappant süssed, la!
Izibe süsd parázsra,
Hipp, hopp puhára!

A nyársnak sem köllött sok biztatás: úgy megforgott, hogy szinte csoda. Csak ott berzenkedett rajta egy takaros kappan. Hát ez még annyi ideig sem tartott, mint a nyul, már megsült.

— Hűsze így még a kapás is pecsenyével lakhatna jól, gondolta a kerülő.

A kis emberek pedig megették a kappant meg a répát, szamócat, megitták a málnalevet és erősen jó kedvre kerekedtek.

A kerülő meg, aki elunta a várást meg az állást, ezenközben lekasztotta válláról a puskát, hogy majd rá támaszkodjon.

Hát amint leveszi válláról, bummm!... elsült a puska. Nosza, lett riadalom a durranásra. A kis emberkék iszonyut visitottak és úgy elnyargaltak az erdőbe, mint a szél. Még a nyársat is ott hagyták.

A kerülő egy darabig csak nézett utánuk; de mert nem tértek vissza, hát bement a kunyhójába ő is.

A kunyhóban bizony hegyén-hátán volt megint minden. De még az a darab sajt is hiányzott, amit a gerenda alatt rejtetett a kerülő.

— Tisztára ezek az apró népek vetettek ágyat ennek is, gondolta a kerülő; de hát mit vacsorálok én most már?

Akkor jutott eszébe, hogy hiszen itt hagyták a kis emberek a nyársat.

Csakugyan, ott volt a nyárs az ágason, csak biztatni kellett. A kerülő hát rászólt:

— Hej, te nyárs! Ha egy kis kolbászt sütnél nekem is?

De a nyárs nem mozdult.

— Hej, mindjárt tudtam, én, hogy idegen jószág vagy, gondolta a kerülő; aztán hozzá tette, de hangosan:

— Ugy-e pörögtél az elébb, mikor am azok cincogták, hogy: »Pörögj, pörögj nyársacska, süljön rajtad nyulaacska«? Hát erre a szóra azután csak elkezd ám pörögni a nyárs és ahol pirult rajta egy szép nyul.

Mikor pedig rászólt a kerülő, hogy: »Tálald ki!«, megállt a nyárs, s csak le köllött venni róla a nyulat.

No, a kerülő sem várt újabb kínálást, hanem izibe megfalatozta a nyulat. De meg is szomjazott rá erősen.

Egyet gondol, azzal aztán csak rászól a nyársra:

— Pörögj-pörögj nyársacska, hadd jöj-jön a borocska!

A nyárs meg, akár mit is hisztek, bizony sürgött-pörgött és ott termett rajta egy hordó, de ugyan kitünő bor.

A kerülő csapra is verte a hordót azon nyomban. Ivott egy-két korty bort, azután lefeküdt; de volt esze, hogy a nyársat a feje alá tegye.

Még úgy is alig volt nyugta egész éjszaka. Folyvást ott motoztak a kunyhó körül az apró emberek, sőt még a kunyhóba is benézegettek az ajtó-hasadékon. Mindenfelé keresték a nyársat. De azért be nem mert jönni egy sem, mert hej!... féltek a puskától, de szörnyen.

Más nap azután fölkerelkedett a kerülő és azzal — Isten veled kapufélfá! — világgá ment. Ugy okoskodott, hogy mit topogjon ő az erdőben, mikor amugy is megél. Csak kocsmát nyit valahol.

Ugy is tett. A legközelebbi város végén felütötte szállását és csak kiirta az ajtó-félfára, hogy itt ez és ez... de különben is ott lógott a cégér a házfödélbe vert póznán.

Jött aztán az egyik utas, evett-ivott, fizetett. Jött másik utas, hasonlóképen. A kerülő csak azon vette észre magát, hogy ugyan szépen gyűlnek a tallérok a láda-fiába. Még cselédet is fogadott. Elsőbb egyet, idővel aztán még kettőt.

Egy napon azután az egyik legényét valami csiny miatt megtépázta. Ez a fiu meg kapta lelkét, végig sirta a várost.

hogy a gazdája így és úgy bánt vele, az a gonosz varázsló, aki soha nem vesz semmit, még csak krumplit sem, aztán tüzet sem rakat; csak hordja ki a belső szobából a friss peccenyét meg a bort, hogy aki nem látja, nem is hinné.

Hogy hire futott a dolognak, összesugtak-bugtak az emberek, hogy így-ugy, nem is lehet az tiszta dolog, mikor valaki nem süt, nem főz, mégis az első kocsmát tartja a városban.

Addig fondorkodtak-acsarkodtak az emberek, míg egyik este azután rajta ütöttek a kocsmán és földig lerontották; de még a kerülőt is megölik, ha szerencsére éppen arra nem jár a fehér herceg, aki ott vadászgatott a környéken és ráesetelvé az idő, csatlósaival együtt szállást keresett.

Látván a statáriumot, csak tudakolja a herceg, hogy mit vétett légyen azon ember, hogy így ellene törnek.

— Nagyságos herceg, mondja az egyik ember, gonosz varázsló ez, aki se süt, se főz, mégis olyan kocsmát tartott,

hogy minden ember csak hozzá tért be enni-inni.

— Ejnye, mondja a herceg, hát csak ennyi a vétke?

— Bizony hercegséged, mondja a másik ember, mert mihozzánk, akik sütünk-főzünk, még csak nem is tévedt be még véletlen sem vendég.

— Hát az is ez ember bűne?

— Hogy ne? . . . mikor ő gonosz praktikával süt-főz! zugták a népek.

— No te ember, vagy varázsló, szolt a herceg a kerülőhöz, hát mit szólasz te ezekhez?

— Kegyelmes herceg, szólt a kerülő, nem vétettem én a légynek sem. Csak aki hozzám jött, kevés pénzért jól tartottam étellel-itallal. Hogy azután nem sütők-főzők, arra kinek mi gondja?

— Hát aztán, mondsza csak: te sütés-főzés nélkül is ételt adsz elő? kérdezte csodálkozva a herceg.

— Azt én, uram hercegem, amelyik órában parancsolja fenséged.

— Hm, hát süss nekem iziben fácánt, vagy véged különben!

— Meglesz, kegyelmes ur, de vonuljanak hát kendtek hátrább vagy husz lépést.

— Ugy legyen! parancsolta a herceg.

Mire aztán mindenek hátra vonultak. A kerülő pedig előhuzta az övéből a nyársat (mert hiszen volt esze, hogy mindig ott hordta) és hamarosan ágast csinált. Hogy ez megvolt, csak odasugta a nyársnak:

Pörögi, pörögi nyársacska,
Fácánt süssél kettőt ma!

A nyárs pörgött, meg újból pörgött, és olyan két fácán pirult rajta, hogy szem nem látott szebbet, izesebbet.

— Imhol, kegyelmes herceg, mondja a kerülő és átnyujtotta a két fácánt a hercegnek.

Mindenek el voltak szörnyülködve és zugtak morogtak. De a herceg bár csodálkozott, megkóstolta a fácánt.

Mikor aztán látta, hogy valósággal finom pecsenye az és nem varázslat, jóízűen elköltötte a fácánokat és még bizony a nyelvvel is csettintett vagy kettőt.

— Na fiam, ilyen parázs pecsenyét sem ettem világ-életemben. Akár hogyan csináltad, akár mint csináltad, de máttól kezdve főszakácsom leszel. Jösz-é?

— Hogy ne mennék? mondta a kerülő.

Ugy is lett, és bizony a hercegi konyha azóta ugyan hercegi módon ontotta a finom sültet-főttet, de meg a főszakács a konyhapénzen lassanként két várost is vett meg és ugyan gróf már eddig, vagy ha az nem is, de biztosan vicispán.

A nyárs pedig úgy pörög, mint a parancsolat; csak nagy néha, hogy faggyuzni köll egy kicsinyég.

A »RÁKÓCZI« HARANG

HUSVÉTI UTAZÁSA.

Husvétkor a harang, esengő,

Messze tova szállnak,

Híres Róma városáig

De még meg sem állnak.

Galamb-szárnyon szellő-szárnyon

Könnyen oda lelnek,

Kis toronyban, nagy toronyban

Busan kerepelnek...

Hej beh szépen szállot hajdan

Rákóczi harangja!

Lelkesítő szabadságot

Hirdető volt hangja!

A szent magyar szabadságnak

Vala öre, hive.

S mert Rákóczi elbujdosott,

Meghasadt a szíve...

Debreceni nagy »Rákóczi«

A harangok apja,

Husvétkor a régi hangját

Ujra visszakapja.

Kegyurának sirja fölött

Megszólal a harang,

Busan hangzik tengerparton:

Gingalang... gingallang...

A halottnak porló szíve

Is fölerez erre,

Szellem-karok kitárulnak

Magyarország fele;

Sóhaj támad szellem-ajkon,

A tenger-melleken:

Én imádtott magyar hazám!

Oh én magyar népem!...

A nagy harang bugásától

Hűvös szellő támad:

Oh, hogy vágyom édes hazám

Síromban utánad!...

Nyugodnám, ha rám borulna

Honi hársfa zöldje:

Ha befödne szeretettel,

Magyar hazám földje...

Hajnal-tájban haza-szállott

Rákóczi harangja,

Mint hontalan száműzöttnek

Szomorú a hangja.

Mint ha lassan megingatná

Gyászos síri szellem:

Bim-bom, bim-bom... Haza vágyik

A nagy fejedlem!...

Mama.

HIBÁS SZÁMITÁS.

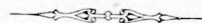
— Ejnye, be elálmosodtam! Elszundikálnék egy kicsit. Csak tudnám, hová tegyem addig a hurkámot, hogy a kutyám meg ne egye . . .

— Megvan! Felakasztom, odáig nem ér fel . . . Így ni! . . .

— Ég-szakadás, földindulás, mi ez? . . . Brrr! . . .

(Folytatás.)

CSAK azt merészelték!... Tűzök rendőr koma, Gém zsandár sógor majd elbánik veletek az ürge-dutyiban!

Egyszerre nagy zúgás-zizegés, szárnycsattogás hallszik az enyhe tavaszi légben.

Megérkeztek, mint a legszebb álmkép, szárnyas táltosokon, fölleg-hintóban, göncöl-szekéren az elárusító jó tündérek.

Aranyos dióhéj-hintóban, melybe huszon-négy óriási himes pávaszem-pillangó volt fogva, megérkezett maga a királyné is, hogy igazságot tegyen, ha elégedetlen akadna a vásárlók közt; de az csak hétezer esztendőben egyszer szokott előfordulni; inkább a sürgés-forgásban, a nagy sokadalomban gyönyörködni jön ő felsége.

Dió-héjba, likas mogyoró, borsó-héj, gubics, kagyló meg békateknő-ládába csomagolva mennyi száz meg százféle portéka kerül elő! Oroszlán ő felsége, Elefánt afrikai kormányzó ur, Mackó tekintetes ur nyári ruházata óriási tengeri-csiga-kagylókba elhelyezve. S ez a sokféle szebbnél szebb nyári öltözet mind a Holdban, az angyalok műhelyeiben készült, s maga a jószágos égi Atya szabta meg a formát, a színt: fehér, szürke, fekete, barna, tarka barka.... szörme, tollazat, virág-szirom legyen-é?

Kiaggatják rózsatövis-szögekre, kirakják gomba-asztalokra a szebbnél szebb portékát, hogy csak úgy káprázzik bele a szem.

Nini!... hát amoda a mogyorófa-bokor alatt mit mesterkedik az a fura, hegyes-orru manó? Mit fur-farag azon az óriás gombán?

Egyszerre arról felől vig muzsika hangzik. Szöcske, Tücsök, Szitakötő, a művész cigánybanda hegedül. S egyszerre elkezd az a nagy gomba széleseben magától forogni. Tessék felülni! Tessék parancsolni! Kész a vásári körhinta. (Lásd a képet a 244. lapon.) Óriás vizibogár, Dongó, Szarvas-bogár, Éji-bogár a fölkontározott paripa; csiga-héj a hintó, s a vásáros-nép egymást taszigálva tódul oda, hogy élvezze a szédületes körbe-száguldást.

Pompás bevétele van az élelmes tulajdonosnak.

Csak úgy hull a bojtos háló sipkájába a pénz: kásányi kavics, fényes homokszem.

Egyre tódul az arany hidakon át kuszva, mászva, rohanva, méltósággal lépegetve, a levegőben szállva, de még a föld alól is kibujva a rengeteg sok vásárló nép.

A gyönyörűséges arany-hajas, pillangó-szárnyas tündérek vidám nevetéssel kínálgatják, kelletik a portékájukat; aki drágálja, annak meg is toldják jó szóval, tréfával; még aki zsugori módon markában szorongatja is jó pénzét, nem bir nekik ellenállni s nyakra-főre vásárol.

Ott sétál a pompás pókháló és selyemsátrak között komolyan, hosszú orral-lábbal, mint mesterségéhez illik, Gólya néni bodros

főkötőben, kedves élete párjával. A tekintélyes pár hosszú termeténél fogva az egész sokadalmat áttekintheti, akár csak a rózsaszín-uniformisban pompázó Flamingo vásárfelügyelő ur és Marabu, a főbíró.

— Itt az okulárés sátor kedves öregem, szól Gólya néni, s rögtön alkuba is áll a pápaszem-árusító tündérrel, ki szárnyacskaín hordja a cégért: két ragyogó pávaszemet.

A Pápaszemes-kigyó éppen most nyergelte meg pisze orrát, s ugyancsak esuszott lefele, nehogy a Gólya-pár észre vegye s pecsenyévé varázsolja egy pillanat alatt, hosszú csőrében.

— Kérek mindkettőnk számára új pápaszemet, (Lásd a képet a 245. lapon.) szól Gólya néni; a sok ide-oda-utazásban bizony mindkettőnk szeme meggyöngült már, s a mi mesterségünk mellett nagyon is szükséges a biztos szem, nehogy a várva-várt kis angyalka helyett valami siró-rívó kuncogó bogárkát szállítsunk a jó mamának.

Kapnak is olcsó pénzért olyan bűvös okulárist, melynek üvegén át a szív legtitkosabb rejtekébe is beláthatnak.

Amoda ugrándozik, sűrög-forog, locsog-fecseg a hiu Veréb mama. Bizony nem is

nagyon illik már az ilyen inci-finci magaviselet többszörös nagymamához.

— Kérek ujdonat-uj, legdivatosabb nyári toilletet, szól nagyzoló hangon; nem nézhetem, hogy ennek a drága nyuszt prémnek egyre hull a tolla.

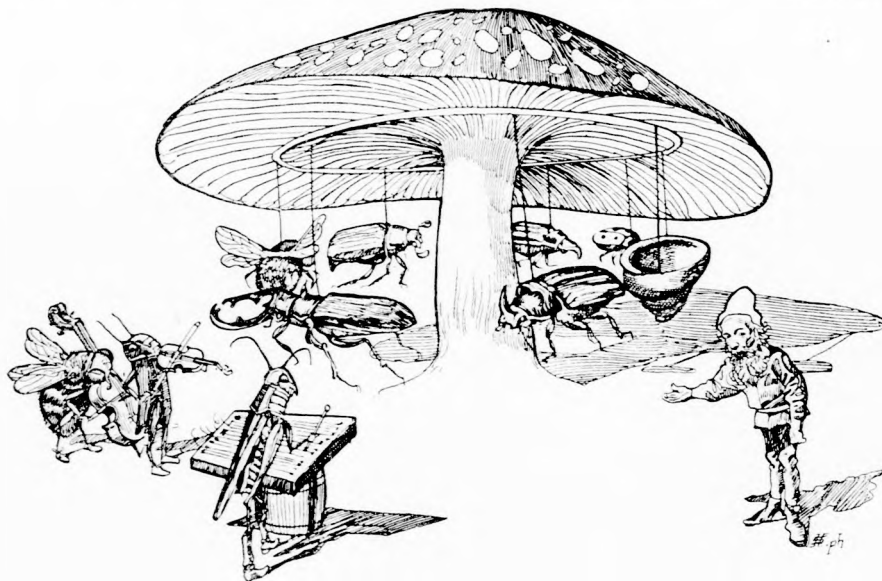
— Hahaha! Hihhi! ... nevetett szomszéd-asszonya, a Vörösbeigy. Annyira megszokta már a svihákoskodást, füllentést, hogy észre sem veszi, mikor bolondokat beszél. S akik hallották ezt a megjegyzést, mind nevettek a hiu Veréb anyót.

Addig-addig válogatott, hogy utoljára, mint mindig, most is belevásztott, s megint csak szintelen szürkében állt ott, de azért ugy illegette-billegette magát, mint ha ő lett volna a legszebb és legfiatalabb.

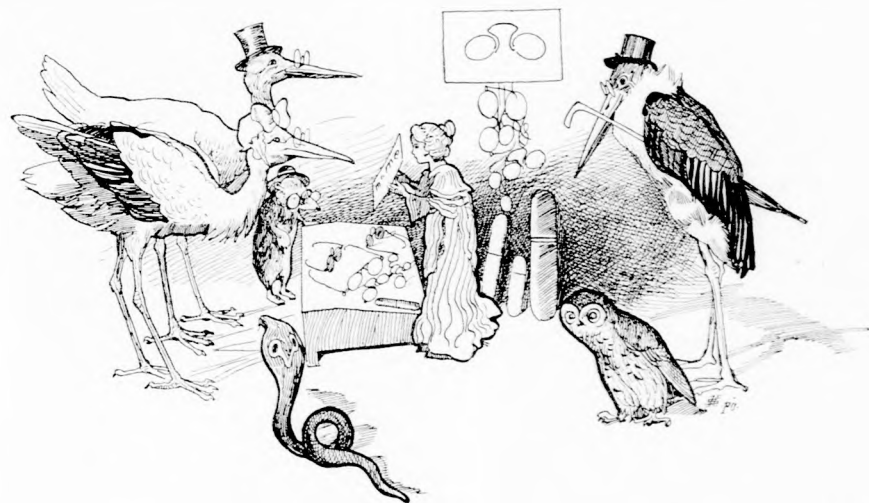
— Hát én? bökte oldalba a rongyos kabátos Veréb nagyapó; dehogy is ért rá az anyó foltozgatni a sok zsur miatt!

— Gondoskodj magadról te, anyámasszony katonája! Nini! Még ő reá is nekem legyen gondom? S dörmögve faképnél hagyta öreg párját.

De a szürke-szárnyas jó türdér megszánta szegény öreg Veréb apót s adott neki pompás könnyű, hozzá illő nyári gunyát

KÉSZ A VÁSÁRI KÖRHINTA (Lásd a 243 lapon)

— KÉREK MINDKETTÖNK SZÁMÁRA UJ PÁPASZEMET. (Lásd a 244. lapon.)

ingyen. Láttá, hogy csak a nyelves Veréb anyónak van homok-szemmel tele a nagy bögye.

— Aha! gondolá magában a jószívű tündér; Veréb apó alig ha nem nagyon is közel-látó, mert anyónál van még a házi pénztár is!

Büszkén lépegetett egy csillogó selyem sátor felé a gőgös Páva, a rátarti Aranyfácán s nyomukban Harkály ur, a dobos.

A nagyságos Páva lépten nyomon elejtegette csillogó legyezőjéből a drága-köves tollakat, s mire a sátorhoz értek, már majdnem kusza volt, a Szarka meg csacsogva fölkapkodta a pompás ékességet s magára tűzögette.

— Nézzétek koldusok, milyen királyi ékszereim vannak! csörögte nagy lármával.

— Idegen tollak! Lopott tollak! Kár, kár, kár! károgott körülötte a Varjak serege; neki estek s nagy guny-hahota közepette mind kirángatták-cibálták farkából, szárnyából a fényes páva-tollat; csőreikkel még jól meg is csipkedték.

— Ti gonosz irigyek! dohogott a tarka Szarka szégyenkezve.

Páva ő nagysága pompás nyári legyezőt vett, s úgy kiterítette, amint csak birta. Hadd lássák!

A Fácán maga után húzta nehéz aranyhimes selyem hurezát, de nem büszkélkedett vele, bár tudta, hogy mint a Kolibri-rend nagy mesterét, joggal megilleti ez a gazdag ruházat.

Harkály dobos ur ugy került ki a sátorból, mint ha szivárványból szabták volna rá a liberiát. De meg is bámulták amerre ment, de nagyon.

— No bizony, dohogott a rövidlátó Bagoly professzor... mert a fején is hajtű rezeg, talán azt hiszi ez a Páva dáma, hogy uj legyezőjével egyiptomi királyné s hogy az udvar-képes Fácán lovag az ő udvarához tartozik! Ez a papagály meg, mutatott séta-botjával a Harkályra, hogy fenn-hordja a vékony hosszú orrát! Pedig éppen a tarka-barka libériájáról tudjuk mindnyájan, hogy csak falusi kis-dobos! Még a férget is jó falatnak nézi, ha hozzá jut. Oh, nagy a világ hiúsága, bolondsága!

Tapsi-füles Nyuszi szerényen, szorongva sompolygott a nagy sokadalom közepette egy egyszerű szürkés-barna pókháló-sátorhoz, hol csupa tisztádon-tiszta egyszerű szörme volt ákác-tövisre kiaggatva. De jaj!... majd bukfencet vetett ijedtében, mikor a háta mögött Mackó bácsit pillantotta meg dörmögve, fej-lóbálva. (Vége következik.)

IBOLYKA.

*Kis Ipolyka künn sétál a réten,
Babukáját altatgatja szépen.
Ringatja, mint tó tükre a sajkát,
Csókolgatja arczát, szemét, ajkát...*

*Azután meg dudolni kezd halkán
S kicsi szíve szólal meg a dalban;
Szeretete rezeg végig benne,
Mint ha karján élő baba lenne.*

*Élő baba, milyen ő volt régen,
Mikor őt is így altatták éppen.
Ringatták, mint madarat az ágon,
Mig szemére le nem szállt az álom.*

*S hogy rá gondol, eltölti a hála
S nincs a földön, nincs boldogabb nála.
Hiszen az, ki elringatta régen,
Még mostan is úgy szereti éppen!*

*Ugy szereti... áldott legyen érte,
S meghajlik im Ipolykának térde.
Arca tüzel... s könny ömlik el rajta,
S hő fohászra nyílik meg az ajka:*

*»Jó Istenem, igazaknak öre,
Irgalmadat meg ne vonjad tőle!
Oh én atyám, ki ügyelsz a jóra,
Éber szemed le ne vegyed róla!*

*»Jó Istenem, ki a sugárt ontod,
Minden útján legyen reá gondod.
Amerre megy, fény-áradat hulljon,
Minden fölleg, minden árnyék muljon!*

*»Oh, én Uram, ki áldod a jókat,
Jó anyáskám' védelmezzed, órjad.
Mert, hogy jobb szív senkiben se dobban,
Nálamnál csak te tudhatod jobban!«*

Roboz Andor.

INNEN-ONNAN.

A legkisebb törpe eddig a Franciaországban 1740-ben született »Bibi« volt, ki nagykorúságában is csak 50 centiméter hosszú volt, míg testének súlyát 3600 grammban állapították meg.

*

A világ összes vasut-vonalain több mint 40 millió ember utazik jelenleg hetenként.

*

Nagyszerű temetése volt az ó-korban Nagy Sándornak, kinek holttestét Babilontól Alexandriáig szállították. Koporsója, melyet illat-szerekkel szórtak tele, egészen aranyból volt, a holttest fejére roppant értékű arany-koronát tettek, a kocsit pedig tömör arany-diszkekkel ékesítették. Olyan nehéz volt a koporsó, hogy Babilontól a tenger-partig 48 öszvér egy évnél hosszabb ideig szállította.

*

Kocsi elé fogott miniszterek. Eredeti állami kocsija van Ago-Li-Agbo, abomey-i (Abomey: Dahome, afrikai királyság fővárosa) szultánnak. A négy-kerekű kocsiban csak egy álló-hely van, melyet maga a szultán foglal el. Fejét sisak borítja, botra támaszkodik és hatalmas szivart szí. Így hajtja a városon végig. Kezében azonban sem ostor, sem gyeplő nincs, mert a kocsit nem lovak vagy más állatok, hanem — az állami miniszterek vonják, kiknek a szultán szóval adja meg az utasítást.

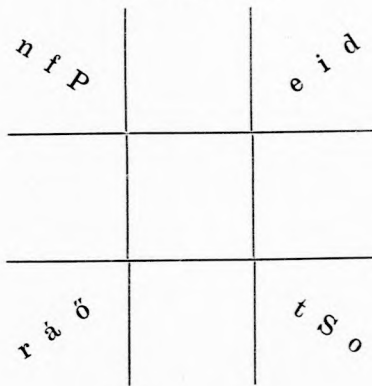

FEJTÖRŐ.

Kép-rejtvény.

Vonal-rejtvény.

A megfejtők között, a kihuzott nevek sor-rendjében: 3 korona-, 5 korona- és 8 korona áru könyvet sorsolunk ki jutalom-díjúl.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXIV. köt. 13-ik számában közölt rejtvények megfejtése a következő:

Kép-rejtvény: A három kenyeres-pajtás.

Találós versek: 1. Jégcsap.
2. Felhők.

Pótló-rejtvények: 1. Bornemissza Anna.
2. Bethlen Zsófia.

Vonal-rejtvény: Talpra magyar. Irta Petóti Sándor.

Fogas kérdések: 1. A munka mindig »m«-el kezdődik és »a«-val végződik.
2. Lelkész.

Betű-rejtvények.

1.

Zu ag ag
ag ag
ag ag

2.

! 1 2

3.

E

4.

2 t
a

Találós versek.

1.

Bármí gyakran s durván ütnek fejére.
Nem veli azt bántójának szemére.

2.

Két ököllel dögöngözik,
Azután meg lyukba dobják.
Vágják, lépik . . . s mi a vége?
Szeretettel kapják, osztják.

Rejtélyes felírás.

NOTA — — LA

— — LD — —

QI — — MIE

— — ZIT — —

— — T — — —

Szó-rejtvény: Tizenhárom vértanu.

Rejtett közmondás: Nem mind arany ami fénylik.

Megfejtők: Marton Pista és Ilonka, Mérey Dalma, Erdődy testvérek, Szontagh Antonia és Kató, Sugár Bandi és Laczi, Weil Huska, Lax Henrik, Zlinszky Pista, Feld Sára és Andor, Ernst Pali és Gyuri, Faragó Károly, Záborszky Mariska, Jenőke és Géza, Pfeifer (A másik nevedet el nem fogadom, mert te nem vagy csibe. *F. b.*) Kuthy Béla, Herzfeld Tónika, Joli és Guszti, Szemző István, Csizmadia Sándor, Stössel Manó, Löbl Mór Ernő, Milutinovits Corinna és Janka, Bachmann Miczi, Liebstein Cara és Erzsébet, Haitsch Emmy, Ella és Ilona, Görgy Elly, Ida és Lilly, Beke Bert, Gyula és Zoltán, Megele Ilona, Bürger Margit, Sárkány Valeria és Thessa, Steiner János Jenő, Hermann Elza, Fellegi Vilmos, Sommer József,

Schwalb Bandi, Scheiber Etelka, Fürst Sárika és Magda, Rakovszky Menyhért, Tersztyánszky Ferenc, Scherz Blanka, Graefl Sarolta, Neuhauser Rózi és Imre, Ledermann Simon, Róna Ferike és Tibor, Wolf Stefánia, Büben Iván és Miklós, Németh Margit és Zsófia, Weiser Arthur, Dobozi Zoltán, ifj. Schiller Miklós és Ilona, g. Hunyady Ferencz, Nowody Antal, Poór Erna, Bleuer Bandi, Pichler István, Draskovics Kornélia, Szilávy Aranka, Schlesinger Fülöp, Dukesz Barna, Rothmiller Miklós, Páchl Pista, Hölzel Tibor, Ungár Erzsike és Sándor, Paulik Irike, ifj. Bodolla Gábor, Kimmel Dagmár, Kramer Margitka és Irénke, Vörösmarthy Ida, Vargha Zoltán, Vadász Bertalan, Ábel Mariska, Niedermann Árpád és Zoltán, Strasser Pál, Grünhut Nelly, Streicher Tibor, Totis Margit, Ilona és Blanka, Csonka Imre, Markovits Sárika, Wittmann Erzsike, Hochmann Erzsike, Jármai Zsiga és Feri, A horgosi áll. iskola VI-ik fiú osztályának növendékei, Nemes István, Kállay Helén, Feilitzsch Cécile, Vertán Mariska és Nelli, Könyöky Izolda, József és Ilona, Czukrasz Zoltán, Surányi K., Pap László, Veisz Elza, Könyöki Matild és Józsi.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténtén, 3 korona áru könyvet nyert **Kuthy Béla Budapestén: 5 korona áru könyvet Dávid Kató Tokajon** és 8 korona áru könyvet **Dobozi Zoltán Vésztőn**, kiknek az illető könyveket a kiadóhivatal megküldi.

A »KIS LAP« LXIV. köt. 12-ik számában közölt rejtvények megfejtését beküldték még: Komáromy Juliska, Erdődy testvérek, Reichmann Edith, Turner Elza, Vanó Lili, Blau György, Scheiber Etelka, Masjon Márta és Vilmos, Haas Sándor és Lajos, Németh Agnes, Szumrák Jenő, Hermann Elza, Haidekker Lajoska, Fürst Sárika és Magda, Neuhauser Rózi és Imre, Dávid Katóka, Kovács György és Klára, Hoffer Sándor, Endrényi József, Sinkovits Mariska és Tivi, Gál Jenő és Barna, Bibel Liszka, Boczkó Béla, Tarnay Ervin, Radics Klára.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

A szent húsvéti ünnepek alkalmából ismét számosan fordultok hozzám szerencse-kívánatokkal, melyeket hosszas betegségem szüntével csak annál forróbb hála-érzettel viszonzok.

F. b.

Várkonyi Balázs. Bizony, az én gyermek-koromban még nagy használatban volt a »koppantó«, olyan szerszám, amelyet már nem igen ismer a mai nemzedék; arra szolgált, hogy a leégett fagyugyertyának sötétítő hamvát koppantsuk el vele, amikor bizony megesett, hogy néha nagyon is a tövén találtuk elkoppintani a gyertya belét s akkor egyszerre sötét lett. A nagyon szegény házban sem igen világítanak ma már gyertyával, hanem, ha petroleumos, tehát a legolcsóbb lámpásra nem telik: olajos vagy zsíros mécsessel. A Milly-gyertya hamva olyan vegyi szerkezetű, hogy magától párolog el. Gáz- és villam-világítás pedig ugyancsak messze esik a koppantás szükségétől. Ugyan-e helyt a gyújtó-szárlól is megemlékeztem már. 1840 körül jelent meg először ez a magyar találmány, mely azóta meghódította az egész világot. Feltalálója **Irinyi**. — **Fáy Bandi**. A hosszas betegségem ideje alatt hozzám érkezett számos és meleg sorok

közt lelem a te kedves levelkédet is és nem tudom, megköszöntem-e már neked a szives megemlékezést? — **Nowody Antal**. Igazi meglepetés-számba ment nekem a te művecskéd, mely úgy megfigyelés, mint szabatos előadás tekintetében a legjobbak közül való, melyek gyermek-szerzőtől származnak. És a kellemes meglepődés kiterjed ám a szép írásra is. Már most csak gyorsan elő azokkal a fényképekkel, hogy a leírásodhoz mellé adhassuk! Már a kép-rejtvényeid kevésbé sikerültek. Nagyon is könnyen fölfejtették. Az elsőnek közlése ildomtalanúság volna, mert, hidd meg fiacskám, van ám derék német is. Egy a hat közül azonban megjelen. — **Talan**. Erősen érzik rajta Petőfi hatása. — **Rosenfeld Vilma**. Ha már sem a sikerült előadásom ott nem lehettem, sem nem láthattalak színről-színre: legalább a fotográfián mulatozok s elképzelem, egyenkint milyen jó kedvvel s hűséggel játszottatok. De azért, bárha vas-karmaiból még mind nem bocsátott ki az a kegyetlen boszorkány, nem mondom le arról az örömről, hogy egyszer majd csak fogadhatlak. Hiszen nem is laktok ti az ország végén! — **G. E.** Mese, mese, de tán felnőtteknek való mese. Am azért: mehet! — **Zaborszky testv.** Az én kezembem nem jutott el. Jó lesz utána járni. — **Szapary testvérek**. Hát a fölfejtése hol maradt? Én csak nem állhatok neki, kihüvelyezni a rejtett szót vagy mondást? Az egészet a megoldással egyetemben küldjétek be még egyszer. — **Herzfeld testvérek**. El nem fogadhatom a köszönetet, mert semmi érdemem benne. — **Sommer József**. A szép osztályozás után csak annál vigabban fogod tölteni a husvétit szünetet. — „**Torontál**.“ Szives ajánlatával nem elhetünk. — **Schlesinger Fülöp**. Miféle titkos jelírás az a *t. v. s. p.*? Nyilván a francia »tournez s'il vous plaît« akar ez lenni. Ez esetben így kellett volna írnod. *t. s. v. p.* Az egészre azonban semmi szükség. Ki lehet azt fejezni magyarul is. A szives megemlékezést azonban köszönöm. — **Poór Erna**. A kérdésre csak nagyon hosszan felelhetnék s akkor sem értenéd meg. Azt látni kell. Ha valamely nap ellátogatsz hozzám, be foglak avatni. — **Takács Jenő**. Nem is vártam egyebet, mint hogy Józsa Antalnak pompás »**Damjanics**« költeményén felbuzdult tebenned is a hazafias lelkesedés. — **Róna testv.** Kis kertetek első ibolya-szállait nagyon köszönöm. A ti finom lelketek illata hajt felém e kis virágok kelyhéből. — **Jármai testv.** Sose busuljatok! A legtöbb megfejtő is csak segítséggel jutott célhoz. De hát ez se nem baj, se nem hiba. Egyszerre majd csak megoldódik a csomó s aztán tisztán magadnak fogod köszönni a fölfejtésen érzett elégtételt. — **Kállay Helén**. A rejtvények nagy részét az én kis olvasóim küldik be. — **Diviskovics (?) Kornélia**. Ki fia B. B., biz' én nem tudom. Meg is esnék, hogy a sok ezer olvasóm szüleit is nyilván tartsam! Egyszerű volna: írni Debreczenbe. Bizonyára kézhez kapja. — **Grünhut Nelly**. Roboz bácsinak végtelen örömet szerzettél a magad és testvérekéid arcképével. De talán még nagyobb örömet kedves leveleddel, melyen keresztül lelkedbe is bele lát. Mert szép és hibátlan írásod és az az őszinte érzés, mely minden szavából feleje sugárzik, azt mutatja, hogy jó és törekvő lányka vagy, ki úgy tanítóival, mint szülőivel szemben hiven teljesíti kötelességeit. Maradj továbbra is ilyen és tanítsd testvérkéidet is minden jóra és szépre. Ami pedig kérdésedet illeti, Roboz bácsi majd személyesen fogja rá megadni a feleletet. — *Több levélről a jövő számban.*

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR**.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-társulat Budapestben.